

Nº 5/1946.

LAGUTSKOTTETS betänkande Nº 5/1946 med anledning av landstingsmannen Herman Mattssons motion om ändring av §§ 46 och 49 i landskapslagen den 4 mars 1938 om ändring av §§ 41-55 i landskapslagen angående byggande och underhåll av vägar på landet i landskapet Åland.

Med anledning av förenämnda motion, varöver landstinget inbegärt lagutskottets utlåtande, får utskottet värdsammast framhålla följande:

Det kommunala vägnätets utveckling står i så intimt samband med kommunens totalutveckling, att dess byggande och underhåll principiellt borde vara en hela kommunens gemensamma angelägenhet, liksom byggandet och underhållet av de allmänna landsvägarna numera också ansetts vara en statens angelägenhet. Därhän har det allmänna medvetandet ifråga om de kommunala vägarna dock ännu icke kommit, och särskilt i kommuner, där de geografiska förhållandena i skilda delar förete större olikheter ifråga om behovet av vägar och vägarnas beskaffenhet, kan en uppdelning av kommun i olika distrikt eller bopätningsområden ännu försvaras. Den personliga nyttan av vägarna inom distriktet kan med hänsyn till kommunens totalintressen dock icke läggas till grund för vägtungans fördelning mellan de skattskyldiga inom samma distrikt, ty detta skulle leda därhän, att stora skattebetalare inom respektive distrikt kunde göra anspråk på att helt och hållet befrias från att deltaga i vägutgifterna. Ett rederiföretag till exempel, vars ångare plöja världshaven och vilka av vägarna på landbacken icke hava något direkt påvisbart intresse, borde vid sådant förhållande först komma i åtnjutande av befrielse från vägutgifter. Och då de för vägarnas byggande och underhåll erforderliga medlen debiteras per år och samma person eller skattebetalare under ett år kan hava nytta, under ett annat år alls intet intresse av vägarna, uppstode snart orättvisor de betalningsskyldiga emellan och en ojämnhet i skatteunderlaget, som omöjliggjorde eller i varje fall i hög grad försvårade alla beräkningar på längre sikt vid vägförvaltningen.

Det ligger därför i sakens natur att rätten till befrielse från deltagandet i vägtungan icke kan utsträckas längre än vad den gällande lagen gör, d.v.s. till personer, som på grund av sin fasta bosättning icke kan draga påvisbar nytta av förefintliga vägar inom distriktet eller har avsevärd enskild väg att underhålla. Längre

synes man icke kunna gå utan att riskera en lugn och jämn utveckling av vägförhållandena. Det ligger även i sakens natur, att en dylik befrielse från deltagandet i vägtungan hör till undantagen och att den bör kunna ernås endast på anhållan och efter utredning och prövning i varje särskilt fall, vilken prövning svårligen kan ske i samband med den allmänna debiteringen för vägarna.

Utskottet, mot vars uppfattning motionären såsom medlem i det samma dock reserverat sig och till vars betänkande han bifogat en skriftlig reservation, har därför ställt sig avvisande till motionens syftemål. Vid sådant förhållande förfaller även från utskottets sida varje uttalande i övriga, av motionären i samband med förslaget berörda frågor, utan föreslår utskottet vördsammast endast,

att landstinget ville förkasta motionen.

Mariehamn den 25 februari 1946.

På lagutskottets vägnar:

Tor Brenning.

Axel Kuirschinoff.

Närvarande i utskottet: vicetalmannen Brenning, ordförande, landstingsmannen Herman Mattsson, vicetalmannen Jansson, landstingsmännen Påvals och Sjöblom.

Avvikande åsikt.

Emedan jag icke av lagutskottets motivering övertygats om att den nuvarande grunden för erläggande av skatt till vägkassa vore rättvis och ej heller kan inse att den äskade lagändringen vore varken revolutionerande eller svårtillämpad, får jag vördsammast föreslå att motionen lägges till grund för behandlingen.

Mariehamn den 26.2.1946.

Herman Mattsson.

Herman Mattsson.